

Hitta vad du söker på kartan

I en kartbok kan du lätt slå upp olika länder, platser, berg, hav, sjöar, floder och mycket annat. Du kan också ta reda på det exakta läget för en plats.

Uppgifter

Väderstrecken på kartan

De fyra väderstrecken på en karta eller på kartorna i en kartbok är lätta att hitta.

1. Titta på kartan i texten om *Sverige* på den enkla versionen av NE eller i en kartbok.

Vilket väderstreck är

- a) högst upp?
- b) längst ner?
- c) till vänster?
- d) till höger?

Rutnät och register hjälper dig att hitta

För att du ska hitta på kartan har man delat in den i olika rutor. Längst upp eller längst ner från väster till öster finns bokstäver: A, B, C och så vidare. I kanten till vänster eller höger från norr till söder finns siffror: 1, 2, 3 och så vidare. Med hjälp av de här rutorna kan du lätt ta reda på var, till exempel en stad, en sjö eller ett berg finns.

2. Titta på kartan *Oceanien* under rubriken *Topografiska kartor* på NE Skola, Atlas. Leta upp bokstav och siffra och rätt ruta.

- a) Vilken stad finns här? E 7
- b) Vilken stad finns här? G 5
- c) Vilken ö finns här? S 6
- d) Vilka två öar finns här? N 2
- e) Vilken delstat i Australien finns här? H 8

Längst bak i kartböcker finns ett register. Det är en lista med alla namnen på orter, sjöar och berg och annat som finns på kartorna i atlasen. Namnen står i alfabetisk ordning. Efter varje namn står den sida där du hittar ordet. Dessutom hittar du en bokstav och en siffra för var i rutnätet du ska leta.

Ta fram en kartbok och leta upp en karta över Sverige. Slå upp följande namn i registret.

3. a) Vilken sida, bokstav och siffra hittar du för de här städerna?

Kiruna

Östersund

Mora

Visby

Stockholm

Göteborg

Malmö

b) Slå upp sidorna, leta upp rutorna och städerna. Vilket landskap ligger städerna i?

Längdgrad och breddgrad anger läge

Kartan över jorden är indelad i breddgrader och längdgrader, och med hjälp av dem kan du ange exakt läge för en plats.

Läs den enkla versionen om *breddgrad*, *längdgrad* och *Greenwichmeridianen* i NE.

4. Vad är breddgrader?

5. Vad kallas de med två andra namn?

6. Vad är längdgrader?

7. Vad kallas de med två andra namn?

8. Vad är Greenwichmeridianen?

9. Vad kallas Greenwichmeridianen med ett annat namn? Varför?

10 a) När du till exempel ska ange breddgrader och längdgrader för Skellefteå skriver du så här: 64,5° N, 21° Ö. Det betyder att Skellefteå ligger på 64,5 grader nordlig bredd och 21 grader östlig längd. Ta fram en karta över Sverige i en kartbok. Leta upp Skellefteå med hjälp av graderna ovan.

b) På vilken breddgrad och längdgrad ligger de här städerna? (Avrunda till närmaste hel eller halv.)

– Kiruna

– Östersund

– Mora

– Visby

– Stockholm

– Göteborg

– Malmö

Källor

NE (enkel):

väderstreck, breddgrad, latitud, gradnät, parallellcirkel, längdgrad, longitud, meridian, nollmeridian, Greenwichmeridianen

Kartor:

NE Skola, Atlas: *Oceanien*

NE (enkel): *Sverige*

NE-skolreportage:

Sverigebilder genom tiderna

NE-reportage:

Struves båge